Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD5834

[Total No. of Pages : 2

[6448]-301
S.Y.B.Com. (SODL)
201-I : BUSINESS COMMUNICATION - I
(CBCS 2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to the candidates:

1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Solve following questions.

A) Fill in the blanks. **[6]**

a) Communication is derived from the ______.

(English word, Marathi word, Latin word, Gujarathi word)

b) Soft skills refer to ______.

(internal skills, personal skills, adjustment, choice)

c) A positive attitude on the part of the ______.

(good looking, good speaking, good listening, good convey)

d) Business letters always has a ______.

(motivate, purpose, pricelists, invite)

e) A good resume can offer professional ______ to candidates.

(achieve, goal, success, career)

f) A good _______ can offer professional success to candidates.

(results, employer, resume, job)

B) Write short answer any three. **[6]**

a) Define the term Business Letters.

b) What is resume?

c) What is group discussion?

d) What is written communication?

P.T.O.

Q2) Attempt any Four questions. **[20]**

a) Explain Elements of soft skills.

b) What are the Principles of Communication?

c) Explain any five Commandments of Good Listening.

d) What are the three types of Resumes?

e) Explain in details Time management abilities.

f) What are the Disadvantages of Oral Communication?

Q3) Attempt any Three questions. **[18]**

a) Explain in details Process of Communication.

b) Explain the essential or qualities of effective communication.

c) Explain in details Effective Good Speaking.

d) Explain in details Interview Skills.

e) Explain Credit and Status Enquiry Letter.

f) State the Verbal and Non-Verbal Communication.

g) Explain in details points in Job Application.

Q4) Attempt any two questions. **[20]**

a) What are the Advantages of Written Communication.

b) Explain the layout of Business Letters.

c) What are the types of Job application letters?

d) Explain any Five commandments of Listening.

☼ ☼ ☼

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-5835

[Total No. of Pages : 4

[6448]-302

S.Y.B.Com. (SODL)

AECC - I : ENVIRONMENTAL STUDIES - I

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 2 Hours] ***[Max. Marks : 35***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **A) Attempt the following fill in the blanks : [4]**

i) The environment consists of segments such as ______

a) Atmosphere b) Hydrosphere

c) Lithosphere d) All three

ii) A large number of interlinked chains in an ecosystem together forms a _______

a) Nitrogen cycle b) Carbon cycle

c) Food web d) Food chain

iii) ______ is non - renewable resources.

a) Wood b) Petrol

c) Leather d) Natural rubber

iv) ______ are the main threats to biodiversity.

a) Habitat loss b) Poaching of wildlife

c) Man-wildlife conflicts d) All the above

B) Answer any three of the following questions in shorts : [6]

a) Define environment awareness.

b) Explain the meaning of food chain.

c) Enlist Renewable energy sources.

d) What is Biodiversity?

***Q2)* Answer any three of the following questions :** **[15]**

a) Write a note on scope of Environmental studies.

b) Write a note on functions of Ecosystems.

c) Describe desertification.

d) What is in-situ conservation of biodiversity?

e) Explain different types of ecosystem.

***Q3)* Attempt any one of the following questions :** **[10]**

a) Write a note on sustainability and sustainable development.

b) Explain "India as a mega-biodiversity Nation."

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

PD-5835

[6448]-302
S.Y.B.Com. (SODL)
AECC - I : ENVIRONMENTAL STUDIES - I
(2019 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास] *[एकूण गुण : 35*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) पुढील रिकाम्या जागा भरा. **[4]**

i) पर्यावरणात .... विभाग असतात.

अ) वातावरण ब) जलावरण

क) मृदावरण ड) वरील तिन्ही

ii) एका परिसंस्थेतील अनेक एकमेकांशी जोडलेल्या साखळया एकत्रितपणे .... तयार करतात.

अ) नायट्रोजन चक्र ब) कार्बन चक्र

क) अन्न जाळे ड) अन्न साखळी

iii) .... हे नूतनीकरणीय नसलेले स्त्रोत आहे.

अ) लाकूड ब) पेट्रोल

क) चामडे ड) नैसर्गिक रबर

iv) .... हे जैवविविधतेला असलेले मुख्य धोके आहेत.

अ) अधिवासाचे नुकसान ब) वन्यजीवांची शिकार

क) मानव-वन्यजीवांचे संघर्ष ड) वरील सर्व

ब) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[6]**

i) पर्यावरण जागरूकता स्पष्ट करा.

ii) अन्नसाखळीचा अर्थ स्पष्ट करा.

iii) नूतनीकरणक्षम ऊर्जा स्त्रोतांची नावे दया.

iv) जैवविविधता म्हणजे काय?

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे दया. **[15]**

अ) पर्यावरण अभ्यासाचे स्वरूप लिहा.

ब) परिसंस्थेच्या कार्यावर टिप लिहा.

क) वाळवंटीकरणाचे वर्णन करा.

ड) जैवविविधतेचे in-situ (अंतर्गत) संवर्धन म्हणजे काय?

इ) परिसंस्थेच्या विविध प्रकारांचे स्पष्टीकरण दया.

प्रश्न 3) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. **[10]**

अ) शाश्वतता आणि शाश्वत विकास यावर सविस्तर टिप लिहा.

ब) 'भारत एक महा जैवविविधता राष्ट्र' स्पष्ट करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. : ☐

PD-5836

[Total No. of Pages : 2

[6448]-303
S. Y. B.Com. (SODL)
202-I : CORPORATE ACCOUNTING - I
(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 70***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **A) Attempt the following : [6]**

a) Which is two methods of accounting for amalgamation?

b) What is income statement?

c) Give examples of intangibleAssets.

d) AS -10 does not apply on which items?

e) Write long term borrowings.

f) Explain the Term of yield.

B) **Answer any three of the following questions in short : [6]**

a) Write two examples of finance cost.

b) What is the three types of ratios as per profit prior to incorporation.

c) Write two examples of changes in accounting policies.

d) Write terms of holding company and subsidiary company.

Q2) **Answer any five of the following questions in short: [20]**

a) Objective of Accounting standards Board?

b) Scope of Accounting standards

c) Explain the Methods of valuation of shares.

d) Right a short note on the national financial reporting authority.

d) Cash & cash equivalents

e) Explain the Types of Assets.

Q3) **Write notes on any three of the following : [18]**

a) Give 5 examples of Time Ratio & Sales Ratio each.

b) How to calculate Revenue from operations?

c) Mention the guidelines related to asset recognition as per AS -10.

d) How are losses and profit prior to incorporation accounted for

Q4) **Attempt any two of the following questions : [20]**

a) Explain the procedure for issuing an accounting standard.

b) Discuss the board of director's report and director's responsibility statement.

c) On 31st March,2016, the balance sheet of Raghuvans Ltd. Disclosed the following position:

Liabilities:

Subscribed share capital in shares of Rs.l0 each, fully paid	-4,00,000.
General reserve	-1,90,000.
Profit and loss A/C	- 1,20,000
14%debentures	- 1,00,000.
Current liabilities	- 1,30,000.
Total =	9,40,000

Assets:

Goodwill	- 40,000.
Fixed Assets (tangible)	- 5,00,000.
Current Assets	- 4,00,000.
Total =	9,40,000.

On the above-mentioned date, the tangible fixed asset where independently valued at Rs. 3,50,000 Goodwill at Rs. 50,000. The net profit for the three years 2013-2014:Rs. 1,03,200. 2014-15: Rs. 1,04,000. And 2015-2016 Rs. 1,03,300 of which 20% general reserve, the proportion being considered reasonable in the industries in which the company is engaged and where fair return on the investment maybe taken at 18%. Compute the value of the company share by

i) the net asset method and

ii) the yield method. Ignore taxation.

❖ ❖ ❖

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. : ____

PD-5837

[Total No. of Pages : 4

[6448]-304
S. Y. B.Com. (SODL)
ECONOMICS
203-I : Business Economics (Macro) - I
(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 70***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are Compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) A) **Fill in the Blanks.** **[6]**

i) Macro economics is concerned with ________

a) Individual decision b) Theory of firm

c) Individual Income d) Aggregate economic Activity

ii) Market value of Goods and Services produced in the country, during a period of one year is called as ______

a) National Income b) Balance of Payment

c) Trade Cycle d) Full Employment

iii) Secondary Functions of Money _________

a) Store of Value

b) Transfer of value

c) Standard of deferred payments

d) All of the above

iv) MPS+MPC = _______

a) 1 b) 2

c) 0 d) 10

v) The book 'General Theory of Employment' was written by ______

a) J. M. Keynes b) David Ricardo

c) Alfred Marshall d) Pigue

vi) Following is not the objective of Macro Economics _________

a) Full Employment b) Economic Growth

c) Price stability d) Profit

P.T.O.

B) **Answer any three of the following questions in short.** **[6]**

i) Explain the functions of Money.

ii) Write short note on Effective Demand.

iii) Explain the phases of a Business Cycle.

iv) Explain the Gross and Net Investment.

Q2) **Answer any five of the following questions in short.** **[20]**

a) Explain the Characteristics of Business Cycle.

b) Explain the Say's Market Law.

c) Define Investment and explain its types.

d) Define National Income and explain its importance.

e) What is marginal propensity to consume and average propensity to consume.

f) Explain in short the scope of macroeconomics.

Q3) **Write notes on any three of the following.** **[18]**

a) Psychological law of consumption

b) Macro-economic objectives

c) Investment multiplier

d) Demonstration Effect

e) Circular flow of two sector model of Income.

Q4) **Attempt any two of the following questions.** **[20]**

a) Define National Income and explain the difficulties in measurement of national income.

b) Explain the Keynesian theory of Employment.

c) Explain the Difference between Micro and Macro Economics.

Total No. of Questions : 4]

PD-5837

[6448]-304
S. Y. B.Com. (SODL)
ECONOMICS
203-I : Business Economics (Macro) - I
(2019 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना : *1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. **[6]**

i) समग्रलक्षी अर्थशास्त्र हे .... शी संबंधित आहे.

अ) वैयक्तीक निर्णय ब) उद्योगसंस्थेचे सिद्धांत

क) वैयक्तीक उत्पन्न ड) एकूण आयिक क्रिया

ii) .... म्हणजे एक वर्षाच्या कालावधीत देशात उत्पादित होणाऱ्या वस्तू व सेवांचे बाजार मूल्य होय.

अ) राष्ट्रीय उत्पन्न ब) व्यवहार तोल

क) व्यापार चक्र ड) पूर्ण रोजगार

iii) .... ही पैशाची दुय्यम कार्ये आहेत.

अ) मूल्यसंचनाचे साधन ब) मूल्यवहनाचे साधन

क) विलंबित देणी देणे ड) वरील सर्व

iv) सीमांत बचत प्रवृत्ती + सीमांत उपभोग प्रवृत्ती = ...

अ) 1 ब) 2

क) 0 ड) 10

v) 'रोजगाराचा सामान्य सिद्धांत' हे पुस्तक .... यांनी लिहिले.

अ) जे. एम. केन्स ब) डेव्हिड रिकार्डो

क) अल्फ्रेड मार्शल ड) पिगू

vi) खालीलपैकी काय स्थूल अर्थशास्त्राचे उद्दीष्ट नाही?

अ) पूर्ण रोजगार   ब) आर्थिक वृद्धी

क) किंमत स्थैर्य   ड) नफा

ब) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[6]**

i) पैशाची कार्ये स्पष्ट करा.

ii) प्रभावी मागणीवर संक्षिप्त टीप लिहा.

iii) व्यापर चक्राच्या अवस्था सांगा.

iv) एकूण आणि निव्वळ गुंतवणूक म्हणजे काय सांगा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[20]**

अ) व्यापारचक्राची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) से यांचा बाजार नियम स्पष्ट करा.

क) गुंतवणुकीचा अर्थ सांगून त्याचे प्रकार विशद करा.

ड) राष्ट्रीय उत्पन्नाची व्याख्या, महत्व स्पष्ट करा.

इ) उपभोगाची सिमांत प्रवृत्ती आणि सरासरी प्रवृत्ती काय आहे ते लिहा.

फ) स्थूल अर्थशास्त्राची व्याप्ती थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टीपा लिहा. **[18]**

अ) उपभोगाचा मानसशास्त्रीय नियम.

ब) समग्रलक्षी आर्थिक उद्दिष्टे

क) गुंतवणूक गुणक

ड) प्रदर्शन परिणाम

इ) उत्पन्नाचे चक्रीय प्रवाहाचे द्वि–क्षेत्रीय प्रतिमान

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही दोनप्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[20]**

अ) राष्ट्रीय उत्पन्नाची व्याख्या करा आणि राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या मोजमापातील अडचणी स्पष्ट करा.

ब) रोजगाराचा केन्सचा सिद्धांत स्पष्ट करा.

क) सूक्ष्म आणि स्थूल अर्थशास्त्रातील फरक स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD-5838

[Total No. of Pages : 4

[6448]-305

S.Y. B.Com. (SODL)

204 I : BUSINESS MANAGEMENT - I

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 70***

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) **A) Attempt the following :** **[6 × 1 = 6]**

i) ______ is the father of administrative management.

a) F. W. Taylor b) Henry Fayol

c) Henry Mintzberg d) Peter Drucker

ii) Decision making process is a part of ______

a) Planning b) Objectives

c) Policies d) Control

iii) _______ is the act of estimating future situations.

a) Forecasting b) Coordination

c) Control d) All of the above

iv) _________ functions are performed in a business organization.

a) Purchasing b) Selling

c) Production d) All of the above

v) _________ is a top-level management responsibility.

a) Operating machines

b) Supervising workers

c) Setting organizational goals and policies

d) Preparing daily work schedules

vi) The exchange of information, thoughts, opinions, feelings between two or more people is called ______

a) Communication b) Direction

c) Planning d) Organization

B) Solve any three of the following questions in brief. **[3 × 2 = 6]**

i) Explain the concept of management.

ii) What is planning?

iii) What is delegation authority?

iv) What is staff recruitment?

Q2) **Solve any five of the following questions.** **[5 × 4 = 20]**

a) Explain the characteristics of management.

b) Write short note on teamwork

c) Explain the limitations of delegation authority.

d) Explain the principle of organization.

e) Explain the importance of direction.

f) Explain the concept of group behaviors

Q3) **Write any three notes from the following.** **[3 × 6 = 18]**

a) Explain the characteristics of forecasting.

b) Explain the process of creating an organizational structure.

c) Explain the levels of management.

d) Explain the types of planning.

e) Write a short note on change management.

Q4) **Solve any two of the following questions.** **[2 × 10 = 20]**

a) What is management? Explain the functions of management in detail.

b) Explain the details of types of decision-making.

c) What is staff recruitment? Explain the sources of staff recruitment.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 4]

PD-5838

[6448]-305
S.Y. B.Com. (SODL)
204 I : BUSINESS MANAGEMENT - I
(2019 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. **[6 × 1 = 6]**

i) .... हे प्रशासकीय व्यवस्थापनाचे जनक आहेत.

अ) एफ.डब्ल्यू. टेलर ब) हेन्री फेयॉल

क) हेन्री मिन्टबर्ग ड) पीटर ड्रकर

ii) निर्णय घेण्याची प्रक्रिया ही .... चा एक भाग आहे.

अ) नियोजन ब) उद्दिष्टे

क) धोरणे ड) नियंत्रण

iii) .... म्हणजे भविष्यातील परिस्थितींचा अंदाज घेण्याची क्रिया आहे.

अ) पूर्वानुमान ब) समन्वय

क) नियंत्रण ड) वरील सर्व

iv) .... कार्य व्यावसायिक संघटनेत केली जातात.

अ) खरेदी ब) विक्री

क) उत्पादन ड) वरील सर्व

v) .... ही उच्च–स्तरीय व्यवस्थापन जबाबदारी आहे.

अ) यंत्रे चालवणे

ब) कामगारांचे पर्यवेक्षण करणे

क) संघटनात्मक ध्येये आणि धोरणे निश्चित करणे

ड) दैनंदिन कामाचे वेळापत्रक तयार करणे

vi) दोन किंवा अधिक लोकांमधील माहिती, विचार, मते, भावनांची देवाणघेवाण करणे याला .... म्हणतात.

अ) संदेशवहन ब) निर्देशन

क) नियोजन ड) संघटन

ब) खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न थोडक्यात सोडवा. **[3 × 2 = 6]**

i) व्यवस्थापन संकल्पना स्पष्ट करा.

ii) नियोजन म्हणजे काय?

iii) अधिकार प्रदान म्हणजे काय?

iv) कर्मचारी भरती म्हणजे काय?

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. **[5 × 4 = 20]**

अ) व्यवस्थापनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) संघ कार्य यावर थोडक्यात टीप लिहा.

क) अधिकार प्रदानाच्या मर्यादा स्पष्ट करा.

ड) संघटनेची तत्व स्पष्ट करा.

इ) निर्देशनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

फ) समूह वर्तनाची संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[3 × 6 = 18]**

अ) पूर्वानुमानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) संघटनात्मक रचना तयार करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

क) व्यवस्थापनाचे स्तर स्पष्ट करा.

ड) नियोजनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

इ) बदल व्यवस्थापन यावर थोडक्यात टीप लिहा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. **[2 × 10 = 20]**

अ) व्यवस्थापन म्हणजे काय हे सांगून त्याची कार्ये तपशीलवार स्पष्ट करा.

ब) निर्णय प्रकियेचे प्रकारांचे तपशील स्पष्ट करा.

क) कर्मचारी भरती म्हणजे काय? कर्मचारी भरतीचे स्रोत स्पष्ट करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD5839

[Total No. of Pages : 4

[6448]-306

S.Y.B.Com. (SODL)

205-I: ELEMENTS OF COMPANY LAW - I

(CBCS 2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Fill in the blanks. **[6×1=6]**

i) The first Company Law in India was established in the year ______.

(1949, 1956, 1961, 2013)

ii) A minimum of ______ persons is required to establish a private company.

(2, 5, 7, 50)

iii) The persons who come together to form a company are called _____.

(Promoter, organizer, director, manager)

iv) The name of the state where the company is to be established is mentioned in the ________.

(Name Clause, Domicile Clause, objects Clause, Liability Clause)

v) The Portion of the share capital that is actually purchased by the public is called _______.

(Authorized capital, Subscribed Capital, Called up Capital, Issued Share Capital)

vi) In a _______, Company, there is no limit on the maximum number of members.

(Public, Private, Limited by Guarantee, Unlimited)

P.T.O.

b) Write the answers to any three of the following questions briefly. **[3×2=6]**

i) What do you mean by registered companies?

ii) What the meaning of company limited by shares?

iii) What is incorporation?

iv) Define "Articles of Association".

Q2) Write a brief answer to any five of the following questions. **[5×4=20]**

a) Explain the concept of "lifting the corporate veil".

b) What are the characteristics of One Person company?

c) What are the stages of company incorporation?

d) Explain the various clauses in the Memorandum of Association.

e) What are the advantages of a share certificate?

f) What are the limitations on the power to alter the Articles of Association?

Q3) Write any three notes from the following. **[3×6=18]**

a) Advantages of a public company.

b) Remuneration of a promoter.

c) Prospectus.

d) Structure of share capital

e) Legal provisions regarding calls on shares.

Q4) Write the answers to any two of the following questions in detail. **[2×10=20]**

a) Explain the various methods of raising share capital.

b) What is a Memorandum of Association? Explain its various clauses.

c) What is a company? Explain in details the various types of companies.

ⓘⓘⓘⓘ

Total No. of Questions : 4]

PD5839

[6448]-306

S.Y.B.Com. (SODL)

205-I: ELEMENTS OF COMPANY LAW - I

(CBCS 2019 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) रिकाम्या जागा भरा. **[6×1=6]**

i) सर्वप्रथम भारतामध्ये कंपनी कायदा .... साली स्थापन करण्यात आला.

(1949, 1956, 1961, 2013)

ii) खाजगी कंपनी स्थापन करण्यासाठी किमान .... व्यक्तींची आवश्यकता असते.

(2, 5, 7, 50)

iii) ज्या व्यक्ती एकत्र येऊन कंपनीची स्थापना करतात त्या व्यक्तींना .... म्हणतात.

(प्रवर्तक, संघटक, संचालक, व्यवस्थापक)

iv) ज्या राज्यात कंपनी स्थापन होणार आहे त्या राज्याचे नाव .... यामध्ये लिहिलेले असते.

(नाम विधान, स्थल विधान, उद्दिष्ट विधान, देयता विधान)

v) विक्रीस काढलेल्या भाग भांडवलापैकी जे भाग भांडवल लोक विकत घेतात त्यास .... म्हणतात.

(विक्रीस काढलेले भांडवल, अधिकृत भांडवल, मागणी केलेले भांडवल, विकलेले भांडवल)

vi) .... या कंपनीत कमाल सभासद संख्येवर कोणतेही बंधन नाही.

(सार्वजनिक, खाजगी, हमीने मर्यादित, अमर्यादित)

ब) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[3×2=6]**

i) नोंदणीकृत कंपन्या म्हणजे काय?

ii) भागांनी मर्यादित कंपन्या म्हणजे काय?

iii) प्रवर्तन म्हणजे काय?

iv) व्याख्या लिहा – 'नियमावली'.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[5×4=20]**

अ) कंपनीवरील पडदा बाजूला सारणे संकल्पना स्पष्ट करा.

ब) एक व्यक्ती कंपनीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

क) कंपनी प्रवर्तनाचे टप्पे स्पष्ट करा.

ड) घटनापत्रकांमधील विविध कलमे स्पष्ट करा.

इ) भाग प्रमाणपत्राचे फायदे स्पष्ट करा.

फ) नियमावलीत बदल करण्याच्या अधिकारावर असणाऱ्या मर्यादा स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा. **[3×6=18]**

अ) सार्वजनिक कंपनीचे फायदे

ब) प्रवर्तकाचा मोबदला

क) माहितीपत्रक

ड) भाग भांडवलाची रचना

इ) भागांवरील वैद्य हप्ते मागणीच्या कायदेशीर तरतुदी

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. **[2×10=20]**

अ) भाग भांडवल उभे करण्याच्या विविध पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) घटनापत्रक म्हणजे काय? घटनापत्रकातील विविध घटक सविस्तर स्पष्ट करा.

क) कंपनी म्हणजे काय? कंपन्यांचे विविध प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

ⓘⓘⓘⓘ

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD-5840

[Total No. of Pages : 4

[6448]-307

S.Y. B.Com. (SODL)

206A-I : BUSINESS ADMINISTRATION - I(I)

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **A) Fill in the Blanks :** **[6 × 1 = 6]**

i) _________ is a connector to the manufacturer and retailer.
   a) Customer
   b) Wholesaler
   c) Retail Seller

ii) The trade between the two or more than two countries is called ___
   a) Local Trade
   b) National Trade
   c) International Trade

iii) Business Secrecy is more in _________ Business Organization.
   a) Sole Proprietorship
   b) Hindu Undivided Family
   c) Partnership Firm

iv) Limited Liability Partnership Act was passed in the year ________.
   a) 1932
   b) 2008
   c) 2013

v) An environment of a specific business is called _________.
   a) Economic Environment
   b) Micro Environment
   c) Business Environment

P.T.O.

vi) Shop Act License is important for doing business in the area of

a) Municipality

b) Municipal Corporation

c) Both of the above

B) Answer any three of the following questions in short : [3 × 2 = 6]

i) What is meant by 'Business'?

ii) Define the concept of 'Administration'.

iii) State the types of Business Environment.

iv) State the types of Promotors.

Q2) **Answer any five of the following questions in short : [5 × 4 = 20]**

a) Distinguish between Business and Commerce.

b) Describe the Economic Objectives of Business.

c) Explain the advantages of Multinational Company.

d) Describe the factors in Micro Environment.

e) Explain the features of Business Environment.

f) Explain the qualities of Promotor.

Q3) **Write notes on any three of the following : [3 × 6 = 18]**

a) Ancillary Services

b) Industry

c) Limited Liability Partnership

d) External Environment

e) Stages of Promotion

Q4) **Attempt any two of the following : [2 × 10 = 20]**

a) Explain the features and scope of Business.

b) What is meant by Entrepreneurship? Describe the Qualities and Skills needed to be a successful Entrepreneur.

c) Explain the legal provisions regarding promotion and establishment of various Business Organization.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 4]

PD-5840

[6448]-307

S.Y. B.Com. (SODL)

206A-I : BUSINESS ADMINISTRATION - I(I)

(2019 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना : *1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.*

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा : [6 × 1 = 6]

i) .... हा उत्पादक आणि किरकोळ व्यापारी यांना जोडणारा दुवा आहे.

अ) ग्राहक

ब) घाऊक व्यापारी

क) किरकोळ विक्रेता

ii) दोन किंवा दोन पेक्षा जास्त देशांमध्ये होत असलेल्या व्यापाराला .... म्हणतात.

अ) स्थानिक व्यापार

ब) राष्ट्रिय व्यापार

क) आंतरराष्ट्रीय व्यापार

iii) .... संस्थेमध्ये व्यावसायिक गुप्तता जास्तीत जास्त असते.

अ) एकल व्यापारी संस्था

ब) अविभक्त हिंदू कुटुंब

क) भागीदारी संस्था

iv) .... मध्ये मर्यादित दायित्व भागीदारी कायदा संमत करण्यात आला.

अ) 1932

ब) 2008

क) 2013

v) एका विशिष्ट व्यवसायाच्या पर्यावरणाला .... म्हणतात.

अ) आर्थिक पर्यावरण

ब) सूक्ष्म पर्यावरण

क) व्यावसायिक पर्यावरण

vi) ………… क्षेत्रात व्यवसाय करण्यासाठी शॉप ॲक्ट लायसेन्स महत्त्वाचे असते.

अ) नगरपालिका

ब) महानगरपालिका

क) वरीलपैकी दोन्ही

ब) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **[3 × 2 = 6]**

i) 'व्यवसाय' म्हणजे काय?

ii) प्रशासन या संकल्पनेची व्याख्या द्या.

iii) व्यावसायिक पर्यावरणाचे प्रकार सांगा.

iv) प्रवर्तकांचे प्रकार सांगा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा : **[5 × 4 = 20]**

अ) व्यवसाय आणि वाणिज्य यातील फरक स्पष्ट करा.

ब) व्यवसायाची आर्थिक उद्दिष्टे विशद करा.

क) बहुराष्ट्रीय कंपनीचे फायदे स्पष्ट करा.

ड) सूक्ष्म पर्यावरणातील घटकांचे वर्णन करा.

इ) व्यावसायिक पर्यावरणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

फ) प्रवर्तकाचे गुण स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा : **[3 × 6 = 18]**

अ) अनुषंगिक सेवा

ब) उद्योग

क) मर्यादित दायित्व भागीदारी

ड) बाह्य पर्यावरण

इ) प्रवर्तनाच्या पायऱ्या

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा : **[2 × 10 = 20]**

अ) व्यवसायाची वैशिष्ट्ये व व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब) उद्योजकता म्हणजे काय? यशस्वी उद्योजक होण्यासाठी आवश्यक असणारे गुण व कौशल्य विशद करा.

क) विविध व्यवसाय संस्थांचे प्रवर्तन आणि स्थापना या बाबतच्या कायदेशीर तरतुदी विशद करा.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. : [ ]

PD-5841

[Total No. of Pages : 4

[6448]-308

S.Y.B.Com. (SODL)

206 B-I : BANKING AND FINANCE - I

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) **Fill in the blanks :** **[6 × 1 = 6]**

i) ______ is provide credit at the rural level.

(State Cooperative Bank, District Central Cooperative Bank, Primary Agricultural Credit Society)

ii) The interest rate at which the Reserve Bank provides credit to commercial banks is called _______

(Bank rate, Repo rate, Reverse repo rate)

iii) Banks which are owned by an individual or an organization are called _______

(Public Bank. Foreign Bank, Private Bank)

iv) On 19 July 1969, _______ banks were nationalized.

(14, 6, 20)

v) The Banking Regulation Act was passed in _______

(1951, 1950, 1949)

vi) National Bank for Agriculture and Rural Development was established in ______

(12 July 1982, 19 July 1969, 1 January 1974)

B) **Write the answers to any three of the following questions briefly.** **[3 × 2 = 6]**

a) What do you mean by foreign banks?

b) What is ‘Reverse Repo Rate’?

c) What is a ‘bank’?

d) Write the definition, ‘Nationalized banks’

Q2) **Write a brief answer to any five of the following questions.[5 × 4 = 20]**

a) Explain the impact of COVID-19 on the banking sector in India.

b) Explain the need for a central bank.

c) Explain the characteristics of private banks.

d) Explain the role of private banking in Economic Development.

e) Explain the purpose of merger of Nationalized Banks.

f) Explain the characteristics of Regional Rural Banks.

Q3) **Write any three notes from the following. [3 × 6 = 18]**

a) Functions of Foreign Banks.

b) Cash Reserve Ratio and Statutory Liquidity Ratio.

c) Scheduled Banks.

d) Arguments in favour of Nationalization.

e) Lead Bank Scheme

Q4) **Write the answers to any two of the following questions in detail.**

[2 × 10 = 20]

a) Explain in detail the functions and problems of Regional Rural Banks.

b) Explain in detail the functions of Reserve Bank of India.

c) Explain in detail the evolution of Banking Business in India.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 4]

PD-5841

[6448]-308
S.Y.B.Com. (SODL)
206 B-I : BANKING AND FINANCE - I
(2019 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. **[6]**

i) ग्रामीण पातळीवर .... पतपुरवठा करतात.
(राज्य सहकारी बँक, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक, प्राथमिक कृषी पतसंस्था)

ii) ज्या व्याजदराने रिझर्व बँक व्यापारी बँकांना कर्ज पुरवठा करते त्या दराला ...... असे म्हणतात.
(बँक दर, रेपो दर, रिव्हर्स रेपो दर)

iii) ज्या बँका व्यक्ती किंवा संस्थेच्या मालकीच्या असतात त्यांना .... म्हणतात.
(सार्वजनिक बँक, विदेशी बँक, खाजगी बँक)

iv) 19 जुलै 1969 रोजी .... बँकाचे राष्ट्रीयीकरण करण्यात आले.
(14, 6, 20)

v) बँक व्यवसाय नियमन कायदा .... साली संमत करण्यात आला.
(1951, 1950, 1949)

vi) .... रोजी राष्ट्रीय कृषी आणि ग्रामीण विकास बँकेची स्थापना करण्यात.
(12 जुलै 1982, 19 जुलै 1969, 1 जानेवारी 1974)

ब) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[3 × 2 = 6]**

i) विदेशी बँका म्हणजे काय?

ii) रिव्हर्स रेपो रेट म्हणजे काय?

iii) 'बँक' म्हणजे काय?

iv) व्याख्या लिहा, 'राष्ट्रीयकृत बँका'.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[5 × 4 = 20]**

अ) कोविड 19 चा भारतातील बँक क्षेत्रावरील परिणाम स्पष्ट करा.

ब) मध्यवर्ती बँकेची गरज स्पष्ट करा.

क) खाजगी बँकांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ड) आर्थिक विकासातील खाजगी बँक व्यवसायाची भूमिका स्पष्ट करा.

इ) राष्ट्रीयकृत बँकांचे विलीनीकरणाचे हेतू स्पष्ट करा.

फ) प्रादेशिक ग्रामीण बँकांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा. **[3 × 6 = 18]**

अ) विदेशी बँकांची कार्ये.

ब) रोख राखीव निधी प्रमाण व वैधानिक रोखता प्रमाण.

क) अनुसूचित बँका.

ड) राष्ट्रीयीकरणाच्या बाजूने युक्तिवाद.

इ) अग्रणी बँक योजना

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सविस्तार लिहा. **[2 × 10 = 20]**

अ) प्रादेशिक ग्रामीण बँकाची कार्य आणि समस्या सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) भारतीय रिझर्व बँकेची कार्य सविस्तर स्पष्ट करा.

क) भारतातील बँक व्यवसायाची उत्क्रांती सविस्तर स्पष्ट करा.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD-5842

[Total No. of Pages : 2

[6448]-309

S. Y. B.Com. (SODL)

206E - I : COST AND WORKS ACCOUNTING - I

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **A) Fill in the blanks :** **[6]**

a) Standard costs is _________

b) ____________ are costs which have been applied against revenue of particular accounting period.

c) Sunk costs are _________ for decision-making.

d) Fixed cost ______ in the same proportion in which output changes.

e) Administration expenses are mostly ____________

f) Abnormal cost is __________

B) **Attempt any three from the following :** **[6]**

a) What is the Cost Accounting?

b) What is the Process Costing?

c) What is the stock Level?

d) What is the Opportunity Cost?

Q2) **Attempt any five questions of the following:** **[20]**

a) What is the limitation of financial Accounting?

b) What are the objectives of Cost Accounting?

c) Write the functions of Purchase Department.

d) What is the role of cost Accountant in Organisation?

e) Write short note "sunk cost".

f) Explain the objectives of Cost sheet.

Q3) **Wright notes any three of the following : [18]**

a) Direct material

b) ABC analysis

c) Selling and distribution overhead

d) Cost centre

e) Indirect material

Q4) **Attempt any two questions of the following : [20]**

a) Explain the objective of purchase department.

b) i) Estimated requirement for the year 600 units cost per unit rupees 20 ordering cost per order rupees 12 carrying cost (% of average inventory 20%)

ii) The annual demand of for the product is 6400 units inventory carrying cost Rs 1.50. per unit per annum if the cost of one procurement is Rs 75 determine

I) economic order quantity

II) number of order for year

III) time between two consequently Order the annual demand

c) **Illustration**

Bombay Manufacturing company submits the following information on 31-3-2024.

Particulars	Rupees
Sales for the year	2,75,000
Inventories at the beginning of the year-	
- Raw Materials	3,000
- Work in Progress	4,000
- Finished Goods	1,10,000
Purchase of materials	65,000
Direct Labour	6,000
Inventories at the end of the year-	
- Raw Materials	4,000
- Work in Progress	6,000
- Finished Goods	8,000
Other expenses for the year-	
Selling expenses	27,500
Administrative expenses	13,000
Factory overheads	40,000

Prepare Statement of cost

❖ ❖ ❖

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD-5843

[Total No. of Pages : 6

[6448]-310

B.Com. (SODL)

206-G I : BUSINESS ENTREPRENEURSHIP - I

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 70*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) **Choose the correct Alternative.** **[6 × 1 = 6]**

i) Which of the following is considered a key function of an entrepreneur?

a) Following strict routines

b) Risk management

c) Avoiding competition

d) Focusing solely on profits.

ii) What is the main focus of social entrepreneurs?

a) Profit maximization

b) Social change

c) Innovation

d) Marketing

iii) Which of the following best describes environmental entrepreneurs?

a) Entrepreneurs focused on online businesses

b) Entrepreneurs prioritizing environmental sustainability

c) Entrepreneurs in the entertainment industry

d) Entrepreneurs seeking traditional investments

iv) Which of the following best describes the concept of "creativity" in entrepreneurship?

a) Following existing trends

b) Generating new and valuable ideas

c) Imitating successful business models

d) Strict adherence to traditional practices

v) Peter Drucker is known for his principles on:

a) Social entrepreneurship

b) Business ethics

c) Innovation

d) Market research

vi) A code of ethics primarily serves to:

a) Increase profits

b) Define acceptable behaviour

c) Market products

d) Avoid competition

B) Answer any three of the following questions in short. [3 × 2 = 6]

a) Explain the importance of entrepreneurship in addressing unemployment.

b) Differentiate between enterprise and entrepreneurship.

c) Describe the qualities of a successful entrepreneur.

d) What motivates entrepreneurs to succeed?

Q2) **Answer any five of the following questions in short : [5 × 4 = 20]**

a) Define the term "Internet Entrepreneur" and provide an example.

b) Discuss the concept of environmental entrepreneurship.

c) Outline the goals of social entrepreneurs.

d) Describe the creativity process in entrepreneurship.

e) Explain the significance of business ethics in entrepreneurship.

f) What are the common reasons for failed entrepreneurship?

Q3) **Write notes on any three of the following :** **[3 × 6 = 18]**

a) The Kakinada Experiment and its implications for entrepreneurship.

b) Characteristics of artistic entrepreneurs.

c) Techniques for fostering creativity in business.

d) Sources of innovation as outlined by Peter Drucker.

e) The role of corporate governance in ethical business practices.

Q4) **Attempt any two of the following questions :** **[2 × 10 = 20]**

a) Discuss the differences between self-employment and entrepreneurship, highlighting entrepreneurial competencies.

b) Analyze the importance of social responsibility towards stakeholders in a business.

c) Evaluate the reasons for failed entrepreneurship and suggest strategies for overcoming these challenges.

Total No. of Questions : 4]

PD-5843

[6448]-310

B.Com. (SODL)

206 G - I : BUSINESS ENTREPRENEURSHIP - I

(2019 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) योग्य पर्याय निवडा **[6 × 1 = 6]**

i) खालीलपैकी कोणते उद्योजकाचे प्रमुख कार्य मानले जाते?

अ) कठोर दिनचर्या पाळणे

ब) जोखीम व्यवस्थापन

क) स्पर्धा टाळणे

ड) केवळ नफ्यावर लक्ष केंद्रित करणे.

ii) सामाजिक उद्योजकांचे मुख्य लक्ष्य काय आहे?

अ) नफा वाढवणे

ब) सामाजिक बदल

क) नवोपक्रम

ड) विपणन

iii) खालीलपैकी कोणते पर्यावरणीय उद्योजकांचे सर्वोत्तम वर्णन करते?

अ) उद्योजकांनी ऑनलाइन व्यवसायांवर लक्ष केंद्रित केले.

ब) पर्यावरणीय शाश्वततेला प्राधान्य देणारे उद्योजक

क) मनोरंजन उद्योगातील उद्योजक

ड) पारंपारिक गुंतवणूक शोधणारे उद्योजक

iv) उद्योजकतेमध्ये ''सर्जनशीलता'' या संकल्पनेचे खालीलपैकी कोणते सर्वोत्तम वर्णन करते?

अ) विद्यमान ट्रेंडचे अनुसरण करने

ब) नवीन आणि मौल्यवान कल्पना निर्माण करणे

क) यशस्वी व्यवसाय मॉडेल्सचे अनुकरण करणे

ड) पारंपारिक पद्धतींचे काटेकोर पालन करणे

v) पीटर ड्रकर हे त्यांच्या तत्त्वांसाठी ओळखले जातात :

अ) सामाजिक उद्योजकता

ब) व्यवसाय नीतिमत्ता

क) नवोपक्रम

ड) बाजार संशोधन

vi) नीतिमत्तेची संहिता प्रामुख्याने खालील गोष्टींसाठी काम करते:

अ) नफा वाढववणे

ब) स्वीकारार्ह वर्तन परिभाषित करणे

क) बाजारपेढेतील उत्पादने

ड) स्पर्धा टाळणे

ब) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या **[3 × 2 = 6]**

अ) बेरोजगारी दूर करण्यासाठी उद्योजकतेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

ब) उद्योग आणि उद्योजकता यांच्या तील फरक करा.

क) यशस्वी उद्योजकाचे गुण लिहा.

ड) उद्योजकांना यशस्वी होण्यासाठी काय प्रेरित करते?

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या. **[5 × 4 = 20]**

अ) ''इंटरनेट उद्योजक'' या शब्दाची व्याख्या करा आणि एक उदाहरण द्या.

ब) पर्यावरणीय उद्योजकतेच्या संकल्पनेवर चर्चा करा.

क) सामाजिक उद्योजकांची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

ड) उद्योजकतेतील सर्जनशीलता प्रक्रियेचे वर्णन करा.

इ) उद्योजकतेमध्ये व्यवसाय नीतिमत्तेचे महत्त्व स्पष्ट करा.

फ) अयशस्वी उद्योजकतेची सामान्य कारणे कोणती आहेत?

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणतेही तीन टिपा लिहा. **[3 × 6 = 18]**

अ) काकीनाडा प्रयोग आणि त्याचे उद्योजकतेसाठी परिणाम लिहा.

ब) कलात्मक उद्योजकांची वैशिष्ट्ये लिहा.

क) व्यवसायात सर्जनशीलता वाढवण्यासाठी तंत्रे लिहा.

ड) पीटर ड्रकर यांनी सांगितलेल्या नवोपक्रमाचे स्त्रोत लिहा.

इ) नैतिक व्यवसाय पद्धतींमध्ये कॉर्पोरेट प्रशासनाची भूमिका.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न लिहा **[2 × 10 = 20]**

अ) स्वयंरोजगार आणि उद्योजकता यांच्यातील फरकांवर चर्चा करा, उद्योजकीय क्षमतांवर प्रकाश टाका.

ब) व्यवसायाची भागधारकांप्रती सामाजिक जबाबदारीचे महत्त्व विश्लेषित करा.

क) अयशस्वी उद्योजकतेची कारणे लिहा आणि त्या कारणावर मात करण्यासाठी उपाय सुचवा.

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD-5844

[Total No. of Pages : 4

[6448]-311

S. Y. B.Com. (SODL)

206K-I : INSURANCE, TRANSPORT AND TOURISM - I (I)

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 70***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) A) **Fill in the Blanks :** **[6 × 1 = 6]**

i) The insurance that receives the extra benefits of insurance is called _________

a) Riders Plan
b) ULIP Plan
c) Endowment Policy

ii) The insurance was nationalized in the year _______

a) 1999
b) 1956
c) 1991

iii) The cover note is the _______ document.

a) Valid
b) Invalid
c) Written

iv) The insurance will be taken from various insurance companies at the same time is _______

a) Co-insurance
b) Life Insurance
c) Marine Insurance

v) Employee State Insurance Act came into existence in the year ________

a) 1938
b) 1972
c) 1948

vi) The Head office of IRDA is at _______

a) Hyderabad
b) Mumbai
c) Delhi

P.T.O.

B) **Answer any three of the following questions in short.** **[3 × 2 = 6]**

i) What is life insurance?

ii) What is Proposal Form?

iii) Define the concept of 'General Insurance'.

iv) Explain the concept of 'Policyholder'.

Q2) **Answer any five of the following questions in short.** **[5 × 4 = 20]**

a) Explain the Human Life Value Approach.

b) Describe the features of Term Insurance.

c) Write a note on 'Certificate of Insurance'.

d) Explain the types of General Insurance.

e) Explain the objectives of IRDA.

f) Explain the role of LIC.

Q3) **Write notes on any three of the following.** **[3 × 6 = 18]**

a) Distinction between Traditional Plan and Non-traditional Plan

b) Types of Riders

c) Procedure of taking Life Insurance Policy

d) Insurance Claims

e) Procedure of Becoming an Agent

Q4) **Attempt any two of the following.** **[2 × 10 = 20]**

a) Explain in detail the Insurance Act 1938.

b) What is General Insurance? Explain the Principles of General Insurance and Laws relating to General Insurance, Organization and Management of General Insurance in India.

c) What is Life Insurance? Explain the features and types of Life Insurance in detail.

Total No. of Questions : 4]

PD-5844

[6448]-311

S. Y. B.Com. (SODL)

206K-I : INSURANCE, TRANSPORT AND TOURISM - I (I)

(2019 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 70*

सूचना : *1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.*

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. **[6 × 1 = 6]**

i) विम्याचा अतिरिक्त लाभ प्राप्त होण्यासाठी जो विमा मिळतो, त्यास .... असे म्हणतात.

अ) रायडर्स प्लॅन

ब) युलीप योजना

क) हयातीतील विमापत्र

ii) .... साली विम्याचे राष्ट्रियीकरण झाले.

अ) 1999

ब) 1956

क) 1991

iii) कव्हर नोट हा दस्तऐवज .... आहे.

अ) वैध

ब) अवैध

क) लेखी

iv) .... म्हणजे एकाच वेळेस विविध विमा कंपनीकडून काढला जाणारा विमा होय.

अ) सह विमा

ब) जीवन विमा

क) सागरी विमा

v) कर्मचारी राज्य विमा कायदा .... साली अस्तित्वात आला.

अ) 1938

ब) 1972

क) 1948

vi) आयआरडीए चे मुख्य कार्यालय .... येथे आहे.

अ) हैदराबाद

ब) मुंबई

क) दिल्ली

ब) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[3 × 2 = 6]**

i) आयुर्विमा म्हणजे काय?

ii) प्रस्ताव अर्ज म्हणजे काय?

iii) 'सामान्य विमा' या संकल्पनेची व्याख्या द्या.

iv) 'विमाधारक' ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[5 × 4 = 20]**

अ) मानवी जीवन मूल्य दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

ब) मुदत विम्याची वैशिष्ट्ये विशद करा.

क) 'विमा प्रमाणपत्र' यावर टिप लिहा.

ड) सामान्य विम्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

इ) आयआरडीए ची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

फ) एलआयसी ची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा. **[3 × 6 = 18]**

अ) पारंपारिक योजना व अपारंपारिक योजना यातील फरक

ब) रायडर्सचे प्रकार

क) आयुर्विमा काढण्याची कार्यपद्धती

ड) विमा दावे

इ) एजंट बनण्याची प्रक्रिया

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[2 × 10 = 20]**

अ) विमा कायदा 1938 सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) सामान्य विमा म्हणजे काय? सामान्य विम्याची तत्वे व भारतातील सामान्य विमा, संघटना आणि व्यवस्थापनाशी संबंधित कायदे सविस्तर स्पष्ट करा.

क) आयुर्विमा म्हणजे काय? आयुर्विम्याची वैशिष्ट्ये व प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.